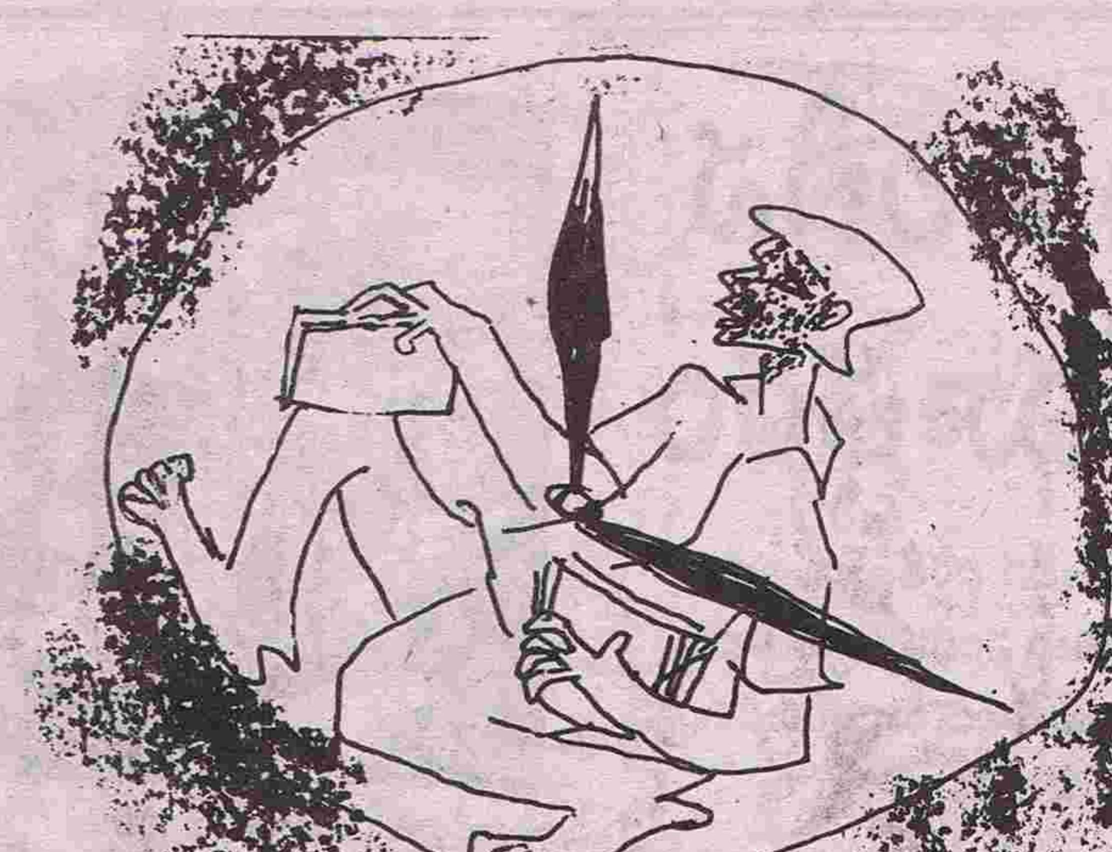

సున్నా

బమ్మిడి జగదీశ్వరరావు

"...నువ్వు వెయ్యి చెప్పు...మనమ్మాయిని డాక్టరు చదివించాలి. నా చిట్టి కన్న డాక్టరవుతుంది..." నిరీక్షణరావు మదిలో వున్న మాట ఎన్నటూ అన్నమాటే అన్నటూ చెప్పాడు.

"మీరు లక్ష చెప్పండి...మనబ్బాయిని ఇంజనీరు చదివించాలి. నా బుజ్జినాన్న ఇంజనీరవుతాడు..." సరస్వతి ఎదలో వున్న మాట ఎన్నటూ అన్నమాటే అన్నటూ చెప్పింది.

"డాక్టరే..."

"కాదు ఇంజనీరే"

కాదంటే...కాదని...భార్యా భర్త లిరువురూ వాదోప వాదాలు చేసుకున్నారు.

"ఇంతకీ అమ్మాయో అబ్బాయో తెలీకుండా ఏ చదువో తేల్చుకుంటామంటే ఎలాగ?" అన్నట్టుగా తొమ్మిది నెలల పొట్ట ఇద్దరికీ మధ్య అడ్డం వచ్చింది.

"దుంపలబడిలో వెయ్యకూడదు..."

"కాన్వెంటులో చదివిన వాళ్ళే కాలేజీల కొచ్చి...అదీ రెసిడెన్షియల్ కాలేజీల్లో చదివి... కాంపిటేషన్‌లో నిలబడలేక పోతున్నారు."

"అవునండీ ఇది పోటీ ప్రపంచం..."

"అవునవును చదువు పంజిలే మన పిల్లలకి మనమిచ్చే ఆస్తిపాస్తులు..."

అవునంటే–అవునవునని భార్యా భర్త లిరువురూ అంగీకారం చేసుకున్నారు.

"...డాకటేరో...ఇంజనీరో...కాపోతే లేదు గాని ఆ పుట్టిన బిడ్డ నిండు నూరేళ్ళు ఆయిసు ఆరోగ్గింతోటి వున్నీ...డాకటేరు...ఇంజినీరున్నూ...మాం అవేవీ అవలేదని మరి బతకడం మానేనామా!?" నిరీక్షణరావు తల్లి గంగమ్మ ఎన్నడు వచ్చిందోగాని మనసులో వున్నమాట ఏ కల్మషమూ లేకుండా అనేసింది.

"...లేదు...లేదు...నీల్లేదు...బాబు ఇంజనీరు కావాలి...ఇంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టి కోచింగ్ లిప్పించి ట్యూషన్లు చెప్పించి రెసిడెన్షియల్లో చదివించి...ఇంత జరిగీ వాడికి సీటివ్వాలి...ఇంజనీరవ్వాలి..."

ఆ ఆఖరి మాట "సీటివ్వాలి...ఇంజనీరవ్వాలి" పైకే అనుకుంది సరస్వతి. ఆమె పెదవులు వణుకుతున్నట్టు ఉచ్చరిస్తున్నాయి.

"ఏమిటి నీలో నువ్వే మాట్లాడుకుంటున్నావ్?" నిరీక్షణరావు కొద్దిసేపు నిరీక్షించాకే అడిగాడు.

సరస్వతి అయోమయంగా చూసింది.

"టైం పదకొండయ్యింది. పడుకో...పెందరాలే లేవాలి..." నిరీక్షణరావు భార్యకు చెప్పి కళ్ళు మూసాడు.

సరస్వతి పరుపుమీద అటూ ఇటూ దొర్లకుండానే కళ్ళు మూసుకుంది. చాలా వెనక్కి వెళ్ళొచ్చిందేమో ఆమెకు నిద్ర రావడం లేదు. కళ్ళు మూసుకున్న భర్తకు నిద్ర పట్టిందో లేదో ఆమెకు తెలియడం లేదు. లేపుదామనుకుంది. మాట్లాడుదామనుకుంది. ఎంత మాట్లాడినా ఏముంది అనుకుంది.

మూసుకున్న రెప్పల వెనుక చీకటిని నింపిన నల్లదనం...అదే నల్లదనంతో అంకెలు... పేపరు పట్టని అంకెల సంకెలు. వేలకొద్దీ...ఎంతంటే పదివేల వరకున్నా. అయినా ఏ మూలా ఏ చివరా వెదుకుతున్న నెంబరు కనిపించలే.

"...సరస్వతి పుత్రులు కదా..." పేరుకున్న గుణంలేక నిరీక్షణరావు ఎకసెక్కం.

సరస్వతి అవమానంతో దల దించుకుంది.

"అదు నీకూ కొడుకే..." గంగమ్మ క్షణం ఆగలేదు.

"నీ మనవదు కదా!?"...నిరీక్షణరావ్ తల్లిని అంతకంటే ఎక్కువ అనలేక పోయాడు. విద్యాధర్ తల దించుకోలేదు. అలాగని తలెత్తలేదు. తనకి ముందే తెలుసునన్నట్టు మామూలుగా వున్నాడు.

చీమ కుట్టినట్టయినా ఫీలవ్వని కొడుకు విద్యాధరుణ్ణి చూసి నిరీక్షణరావు తట్టుకోలేక పోయాడు. నాలుగు తగిలిద్దామనుకున్నాడు. సరస్వతి ఏదో అనబోతే నీ మంచే వాడు పాడయ్యాడని అన్నాడు. నోటి కొచ్చిన అమ్మనా బూతులు తిట్టాడు. కొన్ని ... పంచాడు. ఏ అఘాయిత్యమైన చేసుకోగలడని గంగమ్మ వారించింది. జీవితమే చేజారిపోయినట్టు కుప్ప కూలిపోయాడు నిరీక్షణరావు.

అతనికా క్షణంలో వూర్లోవున్న ఇల్లు జ్ఞాపకమొచ్చింది. కోచింగ్ లాంగ్ టెర్మని చెప్పి, బిడ్డ భవిష్యత్తు కోసమని వున్న ఒక్క ఇల్లమ్మేయడంతో ఒక ఊరుతో సంబంధం లేనట్టు అన్పడే తోస్తోంది.

అలా పది పదిహేన్రోజులేమో నిరీక్షణరావు మనిషి కాలేక పోయాడు. సరస్వతి కూడా జబ్బు మనిషిలా అయిపోయింది. గంగమ్మకు ఆ ఇంజనీరింటో మరిడమ్మలా తోచింది. అది కుటుంబాన్ని పట్టి పీక్కు తిన్నట్టుగా కూడా అనుకుంది.

తేరుకున్నారనే సరికి ఎంసెట్ ఎగ్జామ్ మార్క్సు లిస్టు వచ్చింది. చూస్తే ఏముంది? సున్న. గుండు సున్న.

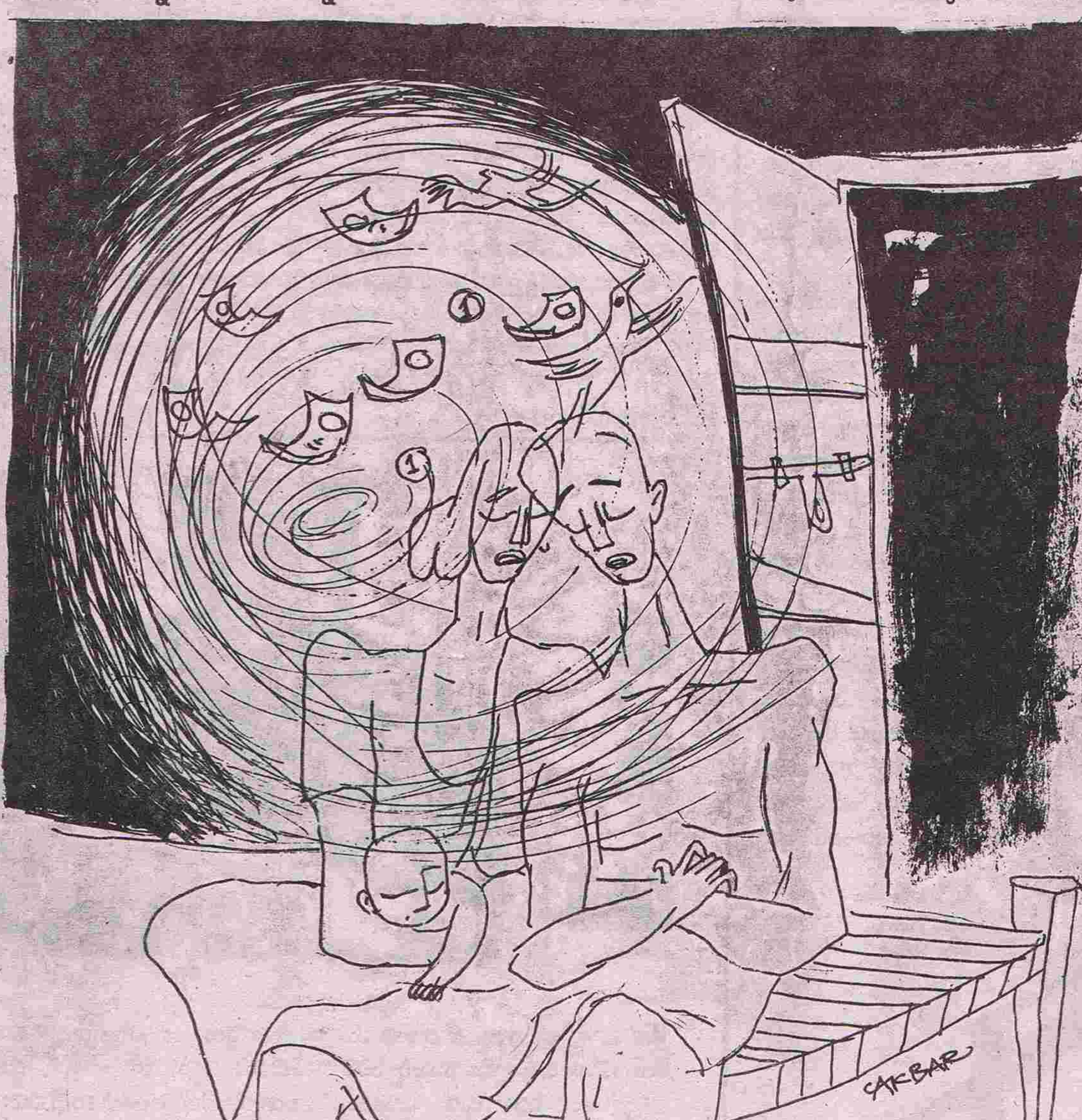

అది చూస్తే తమకే తమ కొడుకు గుండు గీసినట్టు ఫీలయారు ఆ దంపతులు. ఇదేమిటని దాచుకోలేక కొడుకుని అడిగారు.

"మైనస్ మార్కులు రాలేదు..." విద్యాధర్ గొంతులో ఏమూలో తృప్తి కొట్టొచ్చినట్టు కనబడుతోంది.

ఏమనుకోవాలో తెలీక నోర్మూసుకోవాలనుకున్నారేమో ఆ తలిదండ్రులు నోరు విప్పలేదు. అలా అని మౌనంగా వుండలేక పోయారు. ఆశ ఏమూలో గుడ్డి పోసేస్తా వుంది.

"కర్నాటక పంపించాల్సి వుంది"...

"లక్షో...లక్షన్నరో...రెండు లక్షలో పోతే పోయున్నా..."

మొగుడూ పెళ్ళాల మాటల మధ్య మంత్రిగారు వీల్లేదన్నారు...టీవీ రేడియోల గుండానే. మన పైకం పక్క రాష్ట్రాలకు పోకూడదన్నారు. ప్రవేటు కాలేజీలు మంజూరు చేస్తున్నామన్నారు. అప్పటికే నాలుగు దఫాలు జారీ చేసారు కూడా అన్నీ ఇన్నీ. పాత మంత్రిగా పదవీ గండం లేక పోయినందుకు సెదవి చప్పరించారు సెవిమిటి పెళ్ళాలు.

"మండలానికో ఇంజనీరింగు కాలేజీ..." మంత్రిగారు హామీని అంతో ఇంతో నిలబెట్టుకుంటున్నారు.

"ఇంటరు...డిగ్రీ కాలేజీల్ని మించి పోతాయి" పక్కింటి పంతులుగారన్నారు. ఉడుక్కుంటున్నారు...కుళ్ళుమోత్తనం...మనవాడెక్కడ ఇంజనీరైపోతాడోనని అసూయ...ఉసూరు మంటున్నారు... అయినా సరపోరు మంచిదికాదు. నారాయణుడి పోరయినా ఫరవాలేదు..." అనుకున్నారు మొగుడు పెళ్ళాలు.

చాలాసేపయాక 'సున్నా వచ్చిన వాళ్ళకి ఇంజనీరింగ్‌లో సీటెలా వస్తుందో' సరస్వతికి ఎంత ఆలోచించినా బోధ పళ్ళేదు. ఆదే విషయం మొగుడ్ని అడుగుదామనుకుంది. అతగాడి గురక అందుకు అడ్డుకట్ట వేసింది.

అర్థరాత్రి గడిచిందేమో అలసింతలొచ్చి అలసిన శరీరం సరస్వతికి తెలపకుండానే నిద్రలోకి జోగిపోయింది.

భూమి గుండ్రంగా వుందని చెప్పడానికేమో గడియారం ముళ్ళు అలానే తిరుగుతున్నాయి.

సరస్వతికి హఠాత్తుగా మెలకువ వచ్చింది. సమయం వేకువ ఝాము మూడు.

అంతకు ముందు కలో కతో ఏదీ గుర్తు లేదామెకు. రోజుల తరబడి నెలల తరబడి తరిమి తరిమి కొట్టిన టైంటేబిల్!

మూడు నుండి వేకువ ఝాము అయిదు వరకు అబ్బాయిని చదివించాలి. వాడు నిద్ర పోకుండా కాపలా కాయాలి. కాస్తూనే కాఫీ కాచి ఇవ్వాలి. వాళ్ళ నాన్నగారు బండిమీద కోచింగ్‌కు తీసుకెళ్తారు. సరిగ్గా ఆరుకి. అయిదు నుండి ఆరు మధ్య వచ్చినా రాకపోయినా కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవాలి. రెడీగా వుండాలి. ఎనిమిదికి కోచింగ్ క్లాసులు అయిపోతాయి. ఎనిమిదిన్నర నుంచి తొమ్మిదిన్నర వేరే ట్యూషను. కోచింగ్‌కు ట్యూషన్‌కూ మధ్య అరగంటలో అక్కడే టిఫిన్. తను తయారుచేస్తే వాళ్ళ నాన్నగారు డ్యూటీకి వెళ్తూ అందిస్తారు. పది గంటల నుండి కాలేజీ. మధ్యలో కేరియర్ తనో... తండ్రో. నాలుగ్గంటలకు కాలేజీ అవ్వంగానే డ్యూటీ నుంచి సరాసరి కాలేజీ గేటు దగ్గర ఆయన కాచి ట్యూషన్. మేథమెటిక్స్ కోసం ప్రత్యేకం. ఆ తర్వాత మళ్ళీ కోచింగ్. ఇల్లు చేరే సరికి రాత్రి తొమ్మిది... అప్పుడు తిని...రోజంతా చెప్పినవి చదివి కునికిపాట్లు...అతనేమో తనకి తిట్లు...

సరస్వతి పనులకు సిద్ధమవుతుంటే "ఏమ్మాసెట్టో...దానమ్మసెట్టో...ఏదో అయిపోయిందిగదే...అలవాటు పోయింది కాదు..." కేకేసింది గంగమ్మ.

సరస్వతి వెనక్కి వచ్చి పరుపు మీద చేరబడిందేగాని నిద్ర పట్టలే.

పేపరు వాడొచ్చి జాఫ్రీలోంచి అరుగు మీదకు విసిరిన చప్పుడయింది. సరస్వతి లేచి వెళ్ళి పేపరు తీసి చూస్తోంది.

నాలుగు నెలలుగా ముగియని ఎంసెట్ కౌన్సిలింగ్...రోజూ చదివే పాత వార్తే అయినా మళ్ళీ చదివింది.

పద్దెనిమిది వేల ర్యాంకు వచ్చినా సీటు... కొడుకు మీద కోపం వచ్చింది సరస్వతికి. వాడిది ఒకటే సమాధానం.

"మైనస్ మార్కులు తెచ్చుకోలేదు"

"మరి సున్నా ఎలా వచ్చిందిరా?" ఆ తర్వాతెప్పుడో తండ్రి నిరీక్షణరావు అడిగాడు.

"ఏది నింపలేదు కాబట్టి సున్నా వచ్చింది...నింపితే మైనస్ మార్కులు వచ్చేవి..." వాడిని కన్నా–వాడి ఆత్మ విశ్వాసం ఆ తలిదండ్రులకు అర్థం కాలేదు.

సొమ్ము పోయినా శోకం మిగలకూడదని–అది పరువువల్ల బరువు చేటని నోర్మూసుకున్నారు. ఇప్పుడిప్పుడే రెప్ప మూస్తున్నారు.

ఆ రోజు పెందరాళే విద్యాధర్ వచ్చి తలిదండ్రుల్ని నిద్ర లేపాడు. గంగమ్మ లేపకుండానే లేచింది.

"హైద్రాబాద్ పదండి..." అన్నాడు విద్యాధర్.

ఎందుకన్నట్టు చూసారు సరస్వతి, నిరీక్షణరావులు.

"హైదరాబాద్ సాంకేతిక భవన్‌లో స్పాట్ ఎడ్మిషన్లు..." విద్యాధర్ చెప్పడం పూర్తి కాలేదు, నిరీక్షణరావు కొడుకు చేతిలోని పేపరు లాక్కున్నాడు.

పూర్తి కానున్న ఎంసెట్ కౌన్సిలింగ్. క్వాలిఫయింగ్ మార్కుల ఎత్తివేత. అయిదు వందల సీట్లు మిగులు. ఇరవై రెండు వేల తొమ్మిది వందల అరవై ఎనిమిది ర్యాంకు వరకు ఆహ్వానించారు. పరీక్షకు హాజరయిన వాళ్ళనీ పిలిచారు. అందులో పాసూ ఫెయిలూ లేదు...ముందూ వెనకా ఒక్కటే–వార్తా, సారాంశం బోధపడింది.

అదే రోజు హైదరాబాద్ వెళ్ళి ఇంజనీరింగ్‌లో కొడుకుని జాయిన్ చేసి, మరుసటి రోజుకి తిరిగి వచ్చిన నిరీక్షణరావు భార్యకి శుభవార్త చెప్పాడు.

సరస్వతి నమ్మలేదు. గంగమ్మకు బోధ పళ్ళేదు.

"సున్నాకి ఎలాగిచ్చారు ఇంజనీరింగ్ సీటు?" సరస్వతిది ఒకటే మాట.

"మైనస్ మార్కుల కన్నా సున్నా గొప్పది కదా!?" తన ఆత్మ విశ్వాసం తనని నిలబెట్టినట్టు చిర్నవ్వుతో చెప్పాడు కొడుకు విద్యాధర్.

అవునన్నట్టు తలూపేడు నిరీక్షణరావు.

"అందరికీ విద్య"–ప్రభుత్వం శ్రీకారం చుట్టిందని విద్యాభివృద్ధిని గురించి అప్పటికే టీవీ రేడియోలు పలుకుతున్నాయి.

"ఇంజనీరంటే ఇంజిన్ల నీరు పోస్తారది గదరా?" గంగమ్మ అడిగింది తెలీకేగాని సున్నా వచ్చినోడికీ ఇస్తే అంతకంటే ఏం చేస్తాడనీ కాదు.

"నీకు తెలీదులే" కసురుకున్నాడు కుర్రాడు.

"పోన్లే పోయిన డబ్బు పోయినా ఇంజనీరయ్యాడు అదే సంతోషం. అందరూ ఇంజనీర్లే అయినా ఇంజనీరు ఇంజనీరే!... కట్నమన్నా కసింత లావొస్తాది...ఖర్చులాగయినా తిరిగొస్తాది కలిసొస్తాది" ఆ కుర్రాడి తలిదండ్రులు ఒకరికి తెలీకుండా ఒకరు అవే ఆలోచిస్తున్నారని అనడానికి వాళ్ళ ఇరవైయేళ్ళ దాంపత్య జీవనమే సాక్ష్యం!

వచ్చేవారం కథ

ఫోటోగ్రాఫర్

–సౌదా